

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

MINISTER

Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana

T: 01 369 5915, 01 300 5806

F: 01 369 5904, 01 369 5901

E: dejan.presicek@gov.si

www.mk.gov.si

2018
EVROPSKO
LETO KULTURNE
DEDIŠČINE
#EuropeForCulture

mag. Dejan Židan
Predsednik Državnega zbora
Republike Slovenije
gp@dz-rs.si

Številka: 001-47/2018/3

Datum: 23. 10. 2018

Zadeva: Odgovor na pisno poslansko vprašanje Alenke Jeraj v zvezi s tretjim odstavkom 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija (ZRTVS-1)

Zveza: Vaš dopis št. 020-07/18-540/2, z dne 15. 10. 2018

Spoštovani,

poslanka Alenka Jeraj je 15. 10. 2018 ministru za kulturo, Dejanu Prešičku, postavila pisno poslansko vprašanje v zvezi s tretjim odstavkom 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija (ZRTVS-1). Ta določa, da v Programski svet ne morejo biti izvoljeni oziroma imenovani člani organov politični strank. Poslanka navaja, da so v medijih zasledili, da je član Programskega sveta RTV Slovenije, Damir Orehovec, član Stranke modernega centra (SMC) in nosilec številnih političnih funkcij. Glede na navedeno poslanka sprašuje:

»1. Kako komentirate izigravanje Zakona o Radioteleviziji Slovenija (ZRTVS-1) s strani koalicijske stranke SMC in ali boste v konkretnem primeru ukrepali ter kako?

2. Ali boste predlagali spremembo veljavnega Zakona o Radioteleviziji Slovenija (ZRTVS-1)?«

Minister za kulturo na postavljeno poslansko vprašanje podaja naslednji odgovor:

Programski svet RTV Slovenija urejajo določbe 16. – 20. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 96/05, 109/05 – ZDavP-1B, 105/06 – odl. US, 26/09 – ZIPRS0809-B in 9/14; v nadaljnjem besedilu: ZRTVS-1). Iz 1. alineje tretjega odstavka 17. člena ZRTVS-1 izhaja, da v Programski svet ne morejo biti izvoljene oziroma imenovane osebe, ki so ob imenovanju ali v obdobju petih let pred imenovanjem bile člani organov političnih strank.

V šestem odstavku 17. člena ZRTVS-1 je določeno, da Programski svet sestavlja 29 članov, od katerih:

- enega člana imenuje madžarska narodna skupnost;
- enega člana imenuje italijanska narodna skupnost;
- enega člana imenuje Slovenska akademija znanosti in umetnosti;
- dva člana imenuje predsednik republike na predlog registriranih verskih skupnosti;

- tri člane izvolijo izmed sebe zaposleni v RTV Slovenija na neposrednih volitvah tako, da so zastopane informativna dejavnost, kulturno umetniška dejavnost in tehnika;
- pet članov imenuje državni zbor na predlog političnih strank, pri čemer mora v največji možni meri upoštevati zastopanost strank v državnem zboru;
- 16 članov imenuje državni zbor na predlog gledalcev in poslušalcev programov RTV Slovenija, in sicer univerz in fakultet ter društev, zvez društev oziroma njihovih organizacij, zlasti s področja umetnosti, kulture, znanosti in novinarstva, ter drugih organizacij civilne družbe, razen političnih strank in njihovih organizacijskih oblik.

Na podlagi prvega odstavka 18. člena ZRTVS-1 so člani Programskega sveta imenovani oziroma izvoljeni z dnem podpisa sklepa o imenovanju ali odločbe o izvolitvi oziroma z dnem imenovanja v Državnem zboru. Na podlagi tretjega odstavka tega člena članu Programskega sveta, ki ne izpolnjuje več pogojev za imenovanje oziroma izvolitev, določenih v tem zakonu, preneha mandat. Na podlagi četrtega odstavka tega člena pa se član Programskega sveta, ki mu je prenehal mandat po prejšnjem odstavku oziroma je odstopil sam, nadomesti po postopku, ki je predviden za imenovanje oziroma izvolitev članov Programskega sveta.

Iz navedenih določb je razvidno, da Ministrstvo za kulturo oziroma Vlada Republike Slovenije nimata nobenih pristojnosti v postopku imenovanja oziroma izvolitve članov Programskega sveta. Enako velja tudi za postopek nadomestitve člana Programskega sveta, ki mu je zaradi neizpolnjevanja pogojev po zakonu prenehal mandat. Ministrstvo za kulturo zato tudi ni pristojno za presojo, ali posamezen član Programskega sveta (še) izpolnjuje zakonske pogoje za imenovanje oziroma izvolitev, in posledično v zvezi s tem tudi nima nobene pristojnosti ukrepanja. Takšen položaj Ministrstva za kulturo je tudi v skladu z načeloma institucionalne avtonomije in uredniške neodvisnosti RTV Slovenije, kot ju zagotavlja 2. člen ZRTVS-1.

Iz sestave Programskega sveta v mandatnem obdobju 2018-2022, objavljene na spletni strani RTV Slovenija: <http://www.rtvlo.si/strani/sestava-programskega-sveta/5761>, izhaja, da je Damirja Orehovca za mandatno obdobje 2016-2020 imenoval Državni zbor Republike Slovenije na predlog gledalcev in poslušalcev. Odgovornost za izpolnjevanje zakonskih pogojev – in posledično za morebitno ukrepanje oziroma izpeljavo postopka nadomestitve člana – je zato v konkretnem primeru na Državnem zboru. To izhaja tudi iz 7. alineje šestega odstavka 17. člena ZRTVS-1, ki v zvezi s postopkom imenovanja s strani Državnega zbora na predlog gledalcev in poslušalcev določa, da se ustreznost kandidatov in izpolnjevanje pogojev izkazuje z dokazili, ki so določena v besedilu javnega poziva.

V zvezi s predmetno določbo 1. alineje tretjega odstavka 17. člena ZRTVS-1, za razlago katere je pristojno Ministrstvo za kulturo, pa pojasnjujemo, da se omejitev imenovanja v tem delu izrecno – in s tem povsem jasno in določno – nanaša le na člane organov političnih strank, ne pa torej tudi na osebe, ki so morda zgolj člani političnih strank. Organe političnih strank sicer ureja Zakon o političnih strankah (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 103/07, 99/13 in 46/14), ki spada v resorno pristojnost Ministrstva za notranje zadeve, zato pojma »organi političnih strank« sami ne moremo razlagati.

Kar zadeva preostale, s članstvom v Programskem svetu nezdržljive funkcije, kot jih določa tretji odstavek 17. člena ZRTVS-1, pa Ministrstvo za kulturo poudarja, da omenjene določbe zelo jasno oziroma precizno določajo, nosilci katerih pomembnih oziroma visokih političnih ali profesionalnih funkcij v državi ne morejo biti izvoljeni ali imenovani v Programski svet, in sicer poleg že omenjenih članov organov političnih strank tudi:

- poslanci Evropskega parlamenta ali uslužbenci in funkcionarji v organih Evropske unije;
- predsednik republike, predsednik vlade, poslanci, člani državnega sveta, župani, ustavni sodniki, ministri, državni sekretarji in drugi funkcionarji v državnih organih;

- generalni direktorji, generalni sekretarji, predstojniki organov v sestavi in vladnih služb, direktorji direktorátov in organov v sestavi, naèelniki upravnih enot ter direktorji oziroma tajniki občinske uprave.

Ker so torej doloèbe tretjega odstavka 17. èlena ZRTVS-1 povsem jasne in doloène, zakonske spremembe iz tega razloga niso potrebne oziroma nujne.

S spoštovanjem,

Dejan Prešiček
minister